

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخ خطی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

جلد ۵۰

از شماره ۱۷۵۰۱ تا ۱۷۸۰۰

تألیف: صدیقه سلطانی فر

بانتظارت

معاونت کتابخانه ملی

اداره کل کتاب های خطی و نادر

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: کتابخانه ملی ایران
عنوان و نام پدیدآور	: فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران / فراهم آورنده عبدالله انوار ... [و دیگران]
مشخصات نشر	: تهران: کتابخانه ملی ایران. ۱۳۶۵ -
مشخصات ظاهری	: ج
شابک	: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۰۴۷۲-۰ جلد ۵۰: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۰۴۷۲-۰
پادداشت	: ص.ع. به انگلیسی: National Library of Iran. A catalogue of the manuscripts in the national library of Iran
پادداشت	: جلدهایی از کتاب حاضر تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» و «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» نیز منتشر شده است.
پادداشت	: چاپ اول جلد نخست از کتاب حاضر در سال ۱۳۴۴ تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی» توسط وزارت فرهنگ و هنر منتشر شده است.
پادداشت	: کتابخانه ملی ایران از سال ۱۳۶۹ به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و از سال ۱۳۸۱ به سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافته است.
پادداشت	: ج ۵۰ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیا)
مندرجات	: ج ۵۰ از شماره ۱۷۵۰۱ تا ۱۷۸۰۰ / تألیف صدیقه سلطانی فر
موضوع	: تب. مای خطی فارسی - فهرست‌ها
موضوع	: نسخه‌های خطی عربی - فهرست‌ها
موضوع	: تب. مای خطی - ایران - تهران - فهرست‌ها
شناسه افزوده	: انوار سید الله، ۱۳۰۳ - ، گردآورنده
شناسه افزوده	: کتاب ملی اد
شناسه افزوده	: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	: ۹۱۳۶۵ ف ۷۲ / م ۶۶ Z
رده بندی دیویی	: ۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۵-۱۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۰۴۷۲-۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران (ج ۵۰)

تألیف: صدیقه سلطانی فر

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۵

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مهدی ادیبی

ناظر فنی: پرویز بختیاری

بها: ۳۳۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

دفتر فروش: ۸۱۶۲۳۲۷۷-۸۱۶۲۳۳۱۵ دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱

وب‌گاه: www.nlai.ir پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

به نام آن که جان را فکرت آموخت

الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا

نسخه‌های خطی آینه تمام نمای پیشینه فرهنگی یک ملت است. دست نوشته‌های برجای مانده از پیشینیان ایران اسلامی خود دلیل محکمی بر برخورداری این مرز و بوم زرخیز از هویت درخشان و غنی فرهنگی است. بزرگانی چون: فارابی، ابن سینا، خوارزمی، خیام، ابوریحان بیرونی، رازی و صدها اندیشمند دیگر ایرانی که چون ستارگانی در آسمان دانش بشری می‌درخشند از افتخارات جامعه ما به شمار می‌آیند. نادره‌هایی که گنجینه‌های ستیری از معارف بشری را در دست نوشته‌های خود برای همگان به یادگار گذاشتند. اما بدیهی است که نخستین گام در مسیر بهره‌برداری از این ذخایر گنجینه‌شناسایی آنها در قالب فهرست‌های نسخ خطی است.

فهرست نویسان نهضت ملی در ایران از سال ۱۳۰۵ش، گام در مسیر تدوین فهرست‌ها گذارده‌اند. هر فهرست‌نویس با تکیه بر تجربه و دانش خود در زمینه نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی، به تدوین فهرست خود پرداخته است. به همین دلیل چگونگی و شیوه تدوین در این فهرست‌ها یکسان نیست.

کتابخانه ملی در مقام کتابخانه مادر، از جهت نخستین کتابخانه‌هایی بود که اقدام به انتشار فهرست مدون و استاندارد از مجموع نسخ دست‌نویس خود کرد. این اقدام ارزشمند با رهنمودهای زنده یاران ایرج افشار، مجتبی مینوی، محمد معین، و همت دکتر مهدی محقق آغاز شد و با پشتکار عالمانه استاد سید عبدالله انوار در نگارش نخستین فهرس نسخ خطی، لباس نشر پوشید و با تلاش دیگر فهرست‌نگاران ادامه یافت.

با بازنگری شیوه‌های پیشین و با رویکرد جدی به روش‌های موثر ارائه اطلاعات و فهرست‌نگاری، کاربرگه جدیدی طراحی شد و فهرست نسخه‌های این کتابخانه از جلد پانزده به بعد بر اساس آن تدوین گردید که به طور طبیعی با شیوه معمول تفاوت داشت و از این رو با مخالفت شماری از فهرست‌نگاران روبرو شد.

امید است با استفاده از نظرات و انتقادات مفید و سازنده استادان و با همفکری و تبادل نظر متخصصان حوزه‌های فهرست‌نویسی و اطلاع‌رسانی بتوان در یافتن شیوه علمی در فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی گام‌های مؤثرتری برداشت.

و الحمد لله الذی ارسل الینا رسولا حامل کتاب و کتابه ام الکتاب و السلام علی من اتبع سبيله و کتابه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

اداره کل کتاب‌های خطی و نادر

تقدیم به مادرم

خدایا زیباترین لحظه‌ها را نصیب مادرم کن

چراکه او زیباترین لحظه‌های زندگیش را به خاطر من از دست داد

به نام خداوند لوح و قلم

اثر حاضر در جلد ۵۰ از مجموعه فهرست‌های نسخ خطی کتابخانه ملی از شماره ۱۷۸۰۰-۱۷۵۰۱، در مجموع ۳۹۰ عنوان کتاب و رساله خطی می‌باشد.

این جلد نیز همانند فهرست‌های چاپ‌شده پیشین به شیوه فهرست‌نویسی استاندارد و روزآمد در دو بخش کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی با استفاده از مستندات که توسط کتابخانه ملی تهیه شده است، به چاپ رسیده است.

در معرفی نسخه‌ها درباره رساله‌هایی که برای اولین بار در این فهرست معرفی می‌گردد، اطلاعات کتاب‌شناسی کامل‌تری ارائه شده است. برای جلوگیری از تکرار سایر عناوین، شماره‌های ارجاعی به نسخ مشابه در همان فهرست‌ها داده شده است.

از جمله روش‌های مورد استفاده در این فهرست حذف اطلاعات تکراری در بخش نسخه‌شناسی مجموعه‌هاست. اطلاعات کامل نسخه‌شناسی در مدخل نخست هر مجموعه آمده و علاقه‌مندان می‌توانند به رساله نخست هر مجموعه مراجعه کنند.

برخود می‌دانم از آقایان دکتر رضا صالحی امیری ریاست سازمان، دکتر غلام‌رضا امیرخانی معاونت کتابخانه و دکتر احسان‌الله شکراللهی مدیر اداره کل کتاب‌های خطی، دکتر ناصر اکبر شریف‌زاده رئیس گروه سازماندهی به جهت فراهم آوردن امکانات چاپ و ختم پروین دالوند ویراستار فنی و صفحه‌آرای این فهرست سپاسگزاری نمایم.

نقد و بررسی استادان فرهیخته و پژوهشگران و مراجعان به این فهرست، راهگشای کارهای بعدی خواهد بود. زیرا به طور قطع بهره‌گیری از خرد جمعی، کار را هر چه بیشتر به سامان نزدیک می‌کند.

صدیقه سلطانی‌فر

زمستان ۹۵